

Prezentacja treści seksualnych przez młodzież poprzez wideoczaty

Badania

dyżurnet pl

Specyfika zjawiska

transmisja dostępna w czasie rzeczywistym (utrudnienie w podejmowaniu interwencji)

możliwość utrwalenia transmisji i jej późniejszego rozpowszechniania

narażenie na niebezpieczne kontakty i wykorzystanie materiałów

możliwość zarobkowania na pokazach (cyberprostytucja?)

Cel badania i metodologia

- Badanie dotyczyło zjawiska pojawiania się w Internecie materiałów erotycznych z udziałem osób nieletnich, zwłaszcza w kontekście wideo-rozmów prowadzonych przez Internet.
- Celem badania było poznanie skali zjawiska, a także samego korzystania z rozmów wideo przez nastolatki. Poruszane były tematy dotyczące również znajomości zasad bezpieczeństwa w Internecie i raportowania materiałów nielegalnych.
- Badanie zostało przeprowadzone metodą CAWI (Computer Assisted Web Interview) na portalu NK w dniach: 20 sierpnia – 16 września 2013.
- Badaniem została objęta grupa celowa osób w wieku 13-16 lat, doważana do reprezentatywnej próby internautów w tym wieku.
- Ze względu na wrażliwy temat badania, ankieta była realizowana w warunkach anonimowości osób badanych.

Szczegółowa charakterystyka próby

OGÓŁEM		976	
PŁEĆ		STAŻ W INTERNECIE	
kobieta	428	Poniżej 2 lat	150
mężczyzna	548	Od 2 do 5 lat	390
WIEK		Powyżej 5 lat	436
13	340	WIELKOŚĆ MIEJSCA ZAMIESZKANIA	
14	309	Wieś	374
15	170	Miasto do 20 tys. mieszkańców	203
16	157	Miasto 20-100 tys. mieszkańców	151
		Miasto 100-500 tys. mieszkańców	163
		Miasto pow. 500 tys. mieszkańców	85

Podsumowanie wyników

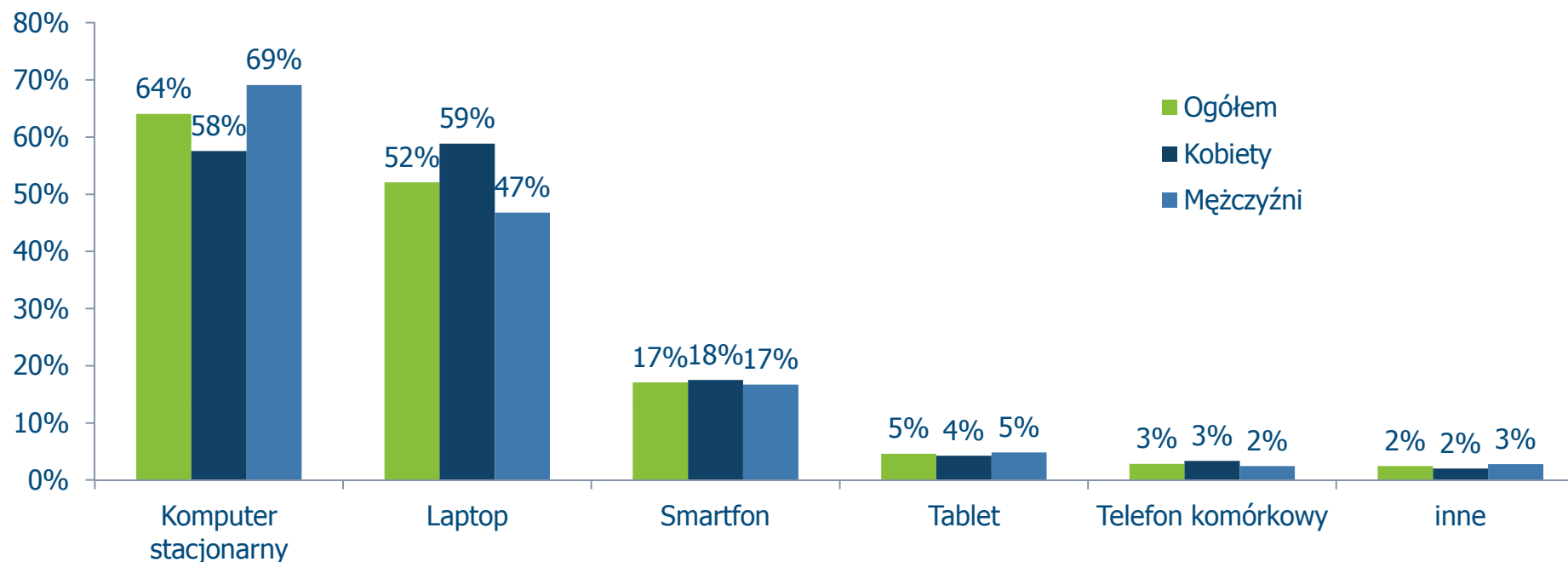
- Ponad połowa nastoletnich internautów korzysta z urządzeń wyposażonych w kamery internetowe. Nieco częściej są to kobiety, które również częściej korzystają z laptopów. W przypadku korzystających z komputerów stacjonarnych mniej osób korzysta z kamer, gdyż najczęściej muszą one być dokupione jako osobny sprzęt.
- Podobny odsetek badanych korzysta z rozmów wideo przez internet – najczęściej za pomocą komunikatorów (95%), ale także za pomocą stron umożliwiających takie rozmowy (14%). Najczęściej rozmawiają z rodziną lub przyjaciółmi poznanymi „w realu” (po 66%), ale blisko 1 na 6 nastolatków rozmawia również z osobami znanymi tylko przez internet, a 4% z osobami, których wcale nie znają.
- O zjawisku wykorzystania rozmów wideo do prezentacji treści seksualnych słyszała ok. połowa badanych nastolatków (nieco częściej kobiety i 16-latkowie), a ok. 16% badanych zetknęło się z tym zjawiskiem bezpośrednio podczas wideorozmów.
- Nieco ponad połowa badanych zdaje sobie sprawę, że rozmowy wideo mogą być nagrywane bez zgody uczestników, a 47% korzystających z rozmów wideo deklaruje, że wie do jakich instytucji można zgłosić nielegalne treści. Najczęściej wskazywana była policja (66%) i operator serwisu (57%).

Podsumowanie wyników

- 8% badanych prowadzących wideorozmowy deklaruje, że zetknęła się na wideoczacie z treściami seksualnymi prezentowanymi przez osobę nieletnią. Podobny odsetek badanych twierdzi, że zna osobę, która zajmuje się czymś takim.
- Ok. 2% badanych korzystających z wideoczatów przyznaje, że zdarzyło im się namawiać inne osoby do rozbierania się – prawie wyłącznie są to mężczyźni. Natomiast 9% badanych było namawianych do rozbierania się – wśród kobiet jest to aż 12%.
- 2% przebadanych nastolatków korzystających z wideoczatów deklaruje, że zdarzyło im się prezentować zachowania seksualne na wideoczatach, a podobny odsetek (3%), że otrzymali wynagrodzenie za udział w wideoczacie (należy jednak podkreślić, że w pytaniu wynagrodzenie to nie wiązało się z czynnościami seksualnymi).
- Z racji tematyki badania, a także jego formy (badanie deklaratywne), należy zachować ostrożność w ich generalizowaniu – temat mógł być dla badanych nastolatków trudny lub wstydlivy, więc mogli udzielać odpowiedzi niekoniecznie zgodnych z rzeczywistymi zachowaniami, a bardziej kierować się potrzebą aprobaty społecznej.
- Rekomendowalibyśmy dalsze badania, np. z zastosowaniem innych metodologii, jednak nadal mającej na względzie prywatność osób badanych.

Urządzenia wykorzystywane do łączenia się z internetem

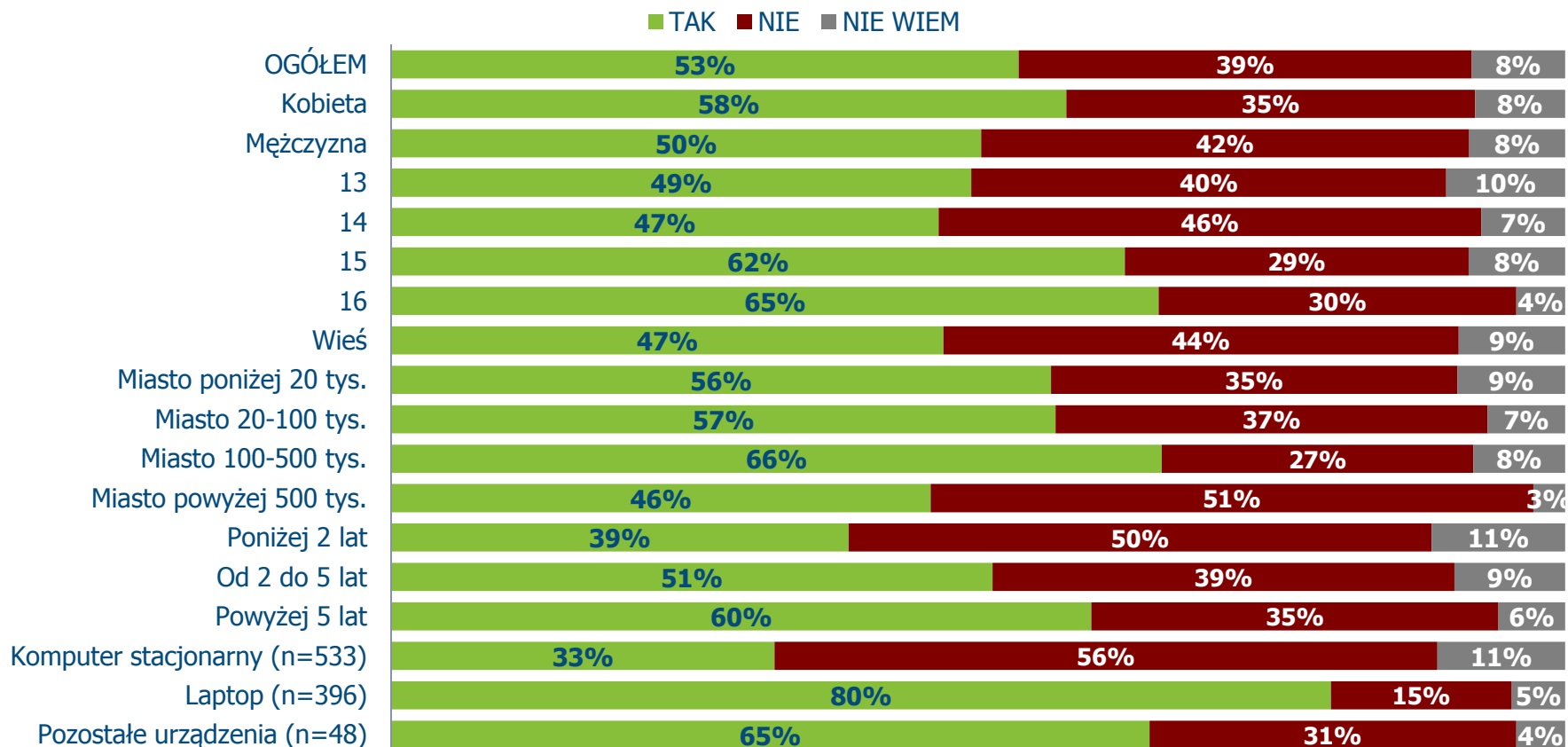
P1. Zaznacz urządzenia za pomocą których korzystasz z Internetu

Blisko 2/3 badanych korzysta z komputerów stacjonarnych. Badani najczęściej korzystają z jednego urządzenia (70%), jednak blisko 20% korzysta z 2 urządzeń. Kobiety częściej od mężczyzn korzystają z laptopów, natomiast panowie częściej wykorzystują komputery stacjonarne. Jeśli chodzi o pozostałe urządzenia to brak jest wyraźnych różnic płciowych. Wraz z długością stażu w internecie rośnie prawdopodobieństwo korzystania ze smartfona – wśród osób korzystających z internetu krócej niż 2 lata jedynie 11% korzysta ze smartfonów, natomiast w grupie najbardziej doświadczonych (ponad 5 lat) korzysta z tych urządzeń ponad 19%.

Wyposażenie w kamery internetowe

P3. Czy urządzenia z których korzystasz do przeglądania Internetu są wyposażone w kamery?

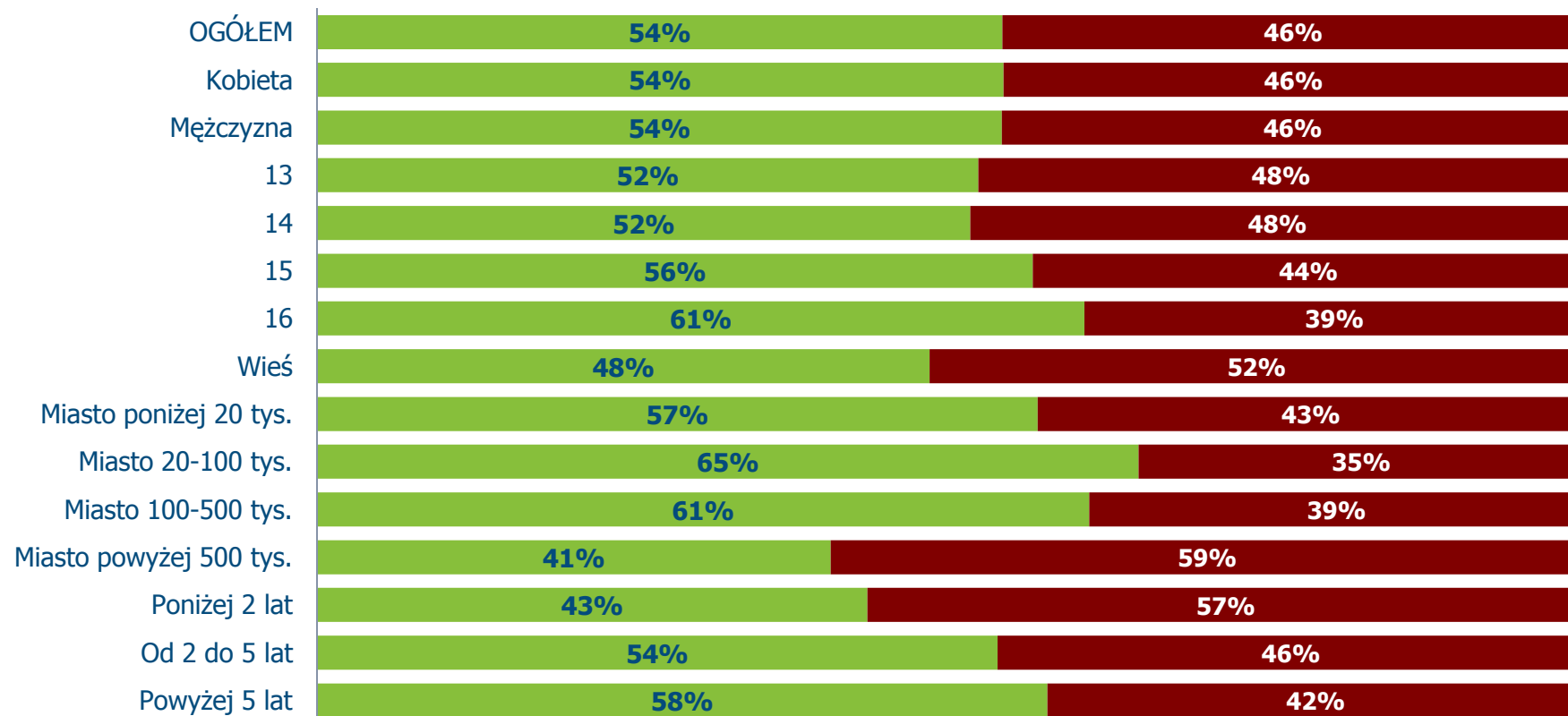

Ponad połowa badanych korzysta z urządzeń wyposażonych w kamery. Nastolatki wydają się również być dobrze zaznajomione ze sprzętem – jedynie 8% deklaruje, że nie wie czy ich urządzenie jest wyposażone w kamerę. Kobiety nieco częściej korzystają z urządzeń wyposażonych w kamery, co zgodne jest z wcześniejszymi wynikami dotyczącymi tego, że częściej korzystają z laptopów. 80% korzystających z laptopów deklaruje, że ich sprzęt jest wyposażony w kamerę. W przypadku komputerów stacjonarnych jest to jedynie 1/3.

Korzystanie z rozmów wideo

P4. Czy zdarzyło Ci się korzystać z rozmów wideo przez Internet?

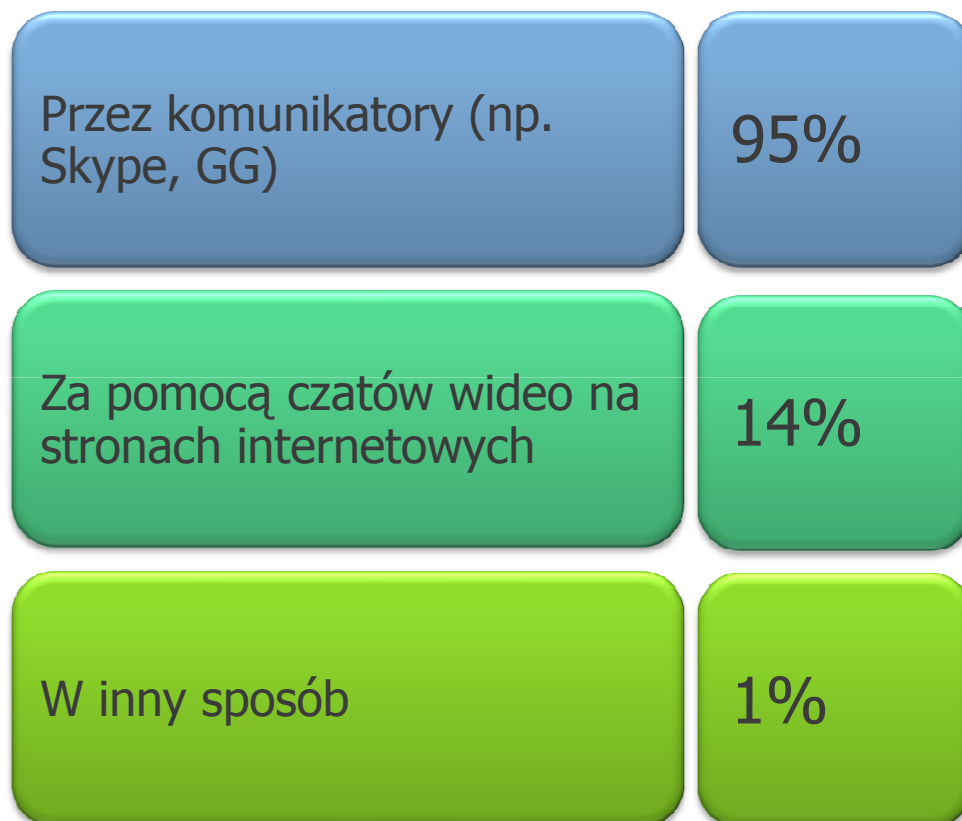
■ TAK ■ NIE

Ponad połowa badanych deklaruje, że korzysta z rozmów wideo, co jest podobne do wyniku dotyczącego wyposażenia w kamery internetowe. Odsetek osób korzystających wzrasta wraz ze stażem w internecie – osoby, które dłużej korzystają z internetu częściej deklarują korzystanie również z rozmów wideo. Starsi badani (15- i 16-latkowie) częściej deklarują korzystanie z tych funkcji, jednak jest to wynik na granicy istotności statystycznej.

W jaki sposób korzystają z rozmów wideo?

P5. W jaki sposób korzystałeś/korzystałaś z rozmów wideo?

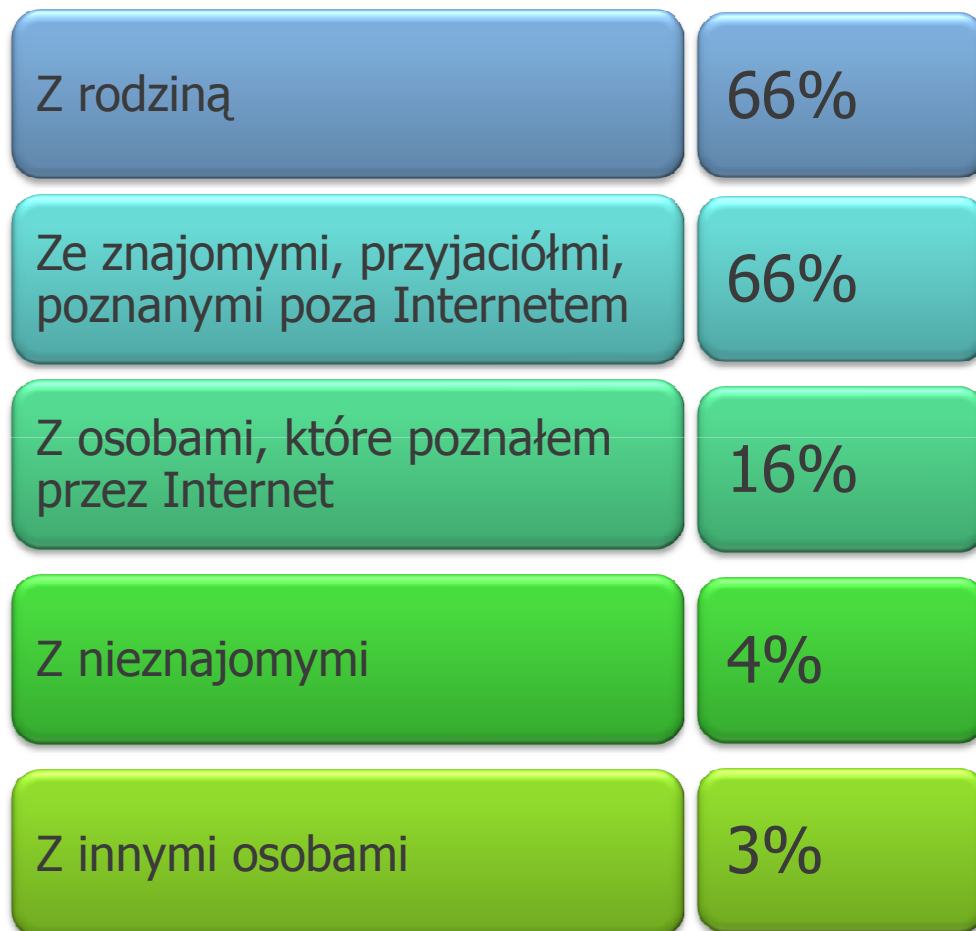
Zdecydowanie największą popularnością cieszą się w rozmowach wideo komunikatory, takie jak Skype czy GG – prawie wszyscy korzystający z rozmów wideo korzystali z komunikatorów.

Strony umożliwiające wideoczaty są mniej popularne – korzystało z nich jedynie 14% nastolatków.

Jest to wynik dość optymistyczny, ponieważ komunikatory umożliwiają większą kontrolę nad tym, kto odbiera nadawane wideo od większości stron wideoczatowych, jednak nadal nie są one kompletnie bezpieczne od niechcianych i nielegalnych treści.

Z kim rozmawiają w internecie?

P6. Z kim zdarzyło ci się kontaktować się podczas rozmów wideo?

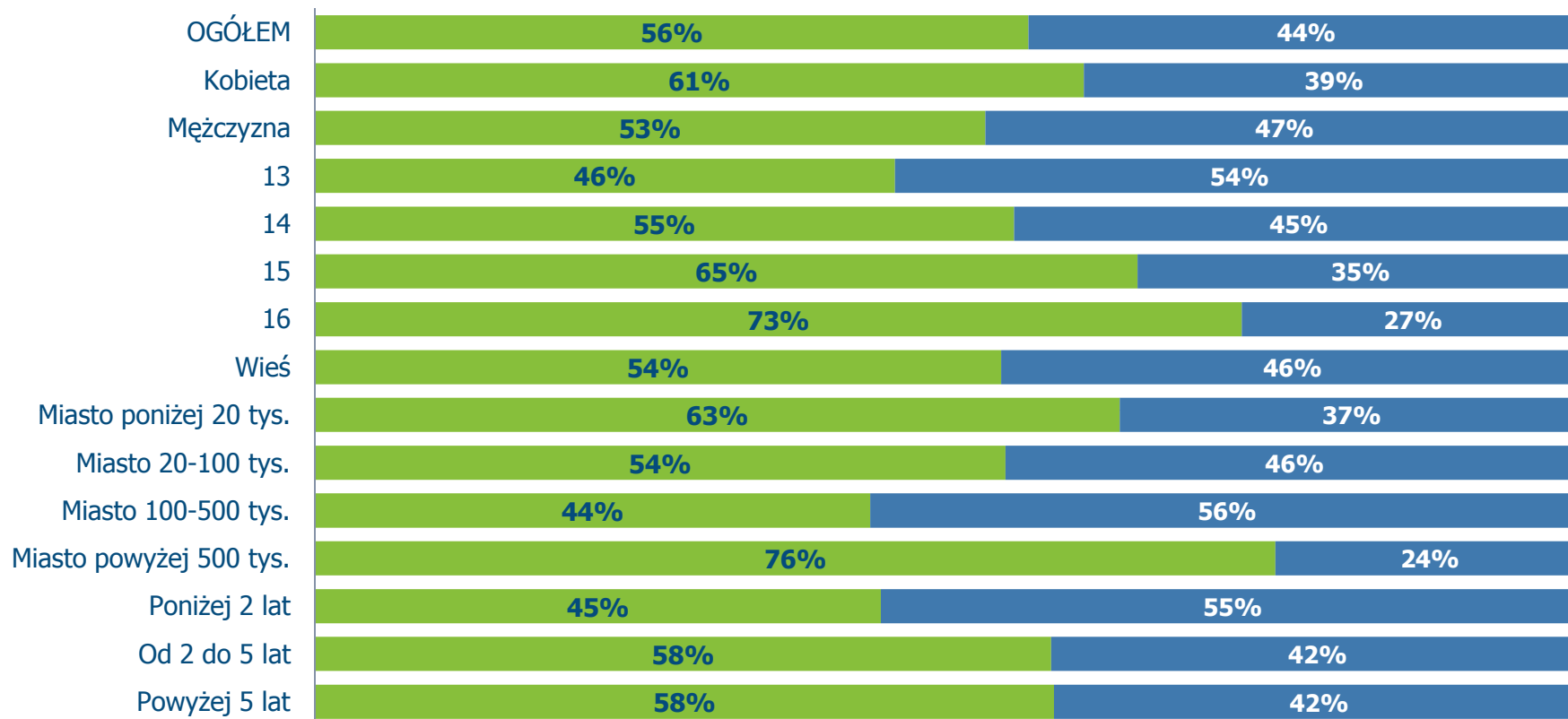
Najczęściej badane nastolatki kontaktują się za pomocą rozmów wideo z rodziną i znajomymi poznanymi poza internetem – blisko 2/3 wykorzystuje rozmowy wideo do kontaktu z tymi grupami bliskich.

Z osobami, które znają tylko przez internetem lub kompletnie nieznanymi kontaktuje się odpowiednio 16% i 4% nastolatków.

Znajomość zjawiska

P7. Czy słyszałeś o wykorzystaniu kamerek internetowych do prezentacji treści erotycznych lub seksualnych?

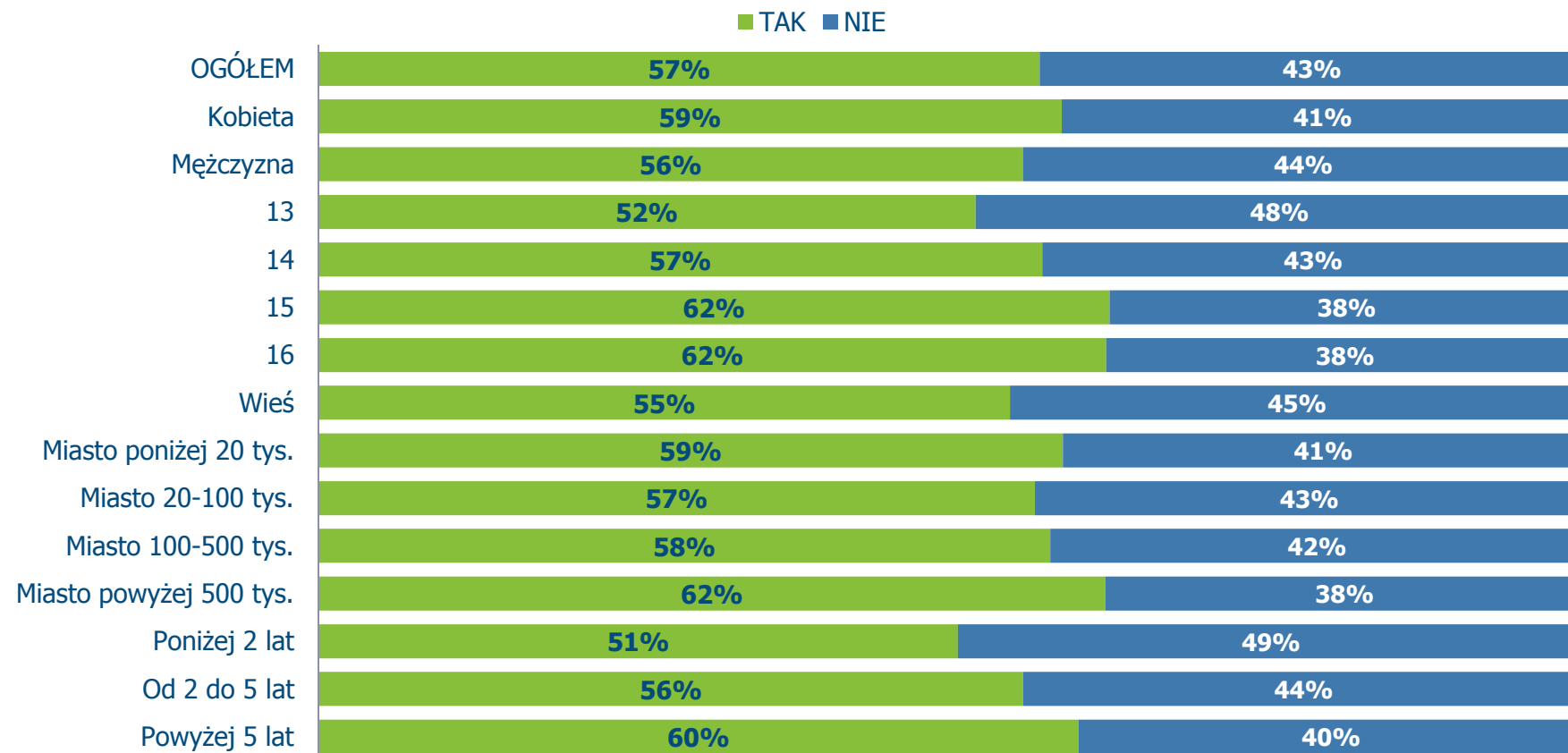
■ TAK ■ NIE

Ponad połowa badanych słyszała o zjawisku wykorzystywania kamerek do prezentacji treści erotycznych. Wśród 16-latków były to blisko ¾ badanych. Nieco częściej o tym zjawisku słyszały również kobiety (różnica istotna statystycznie na poziomie 0,05). Również więcej z największych miast słyszało o tym zjawisku, należy jednak zwrócić uwagę na niską liczebność próby pochodzącej z miast 500 tys.+ , co może prowadzić do artefaktów badawczych.

Wiedza o możliwości nagrywania

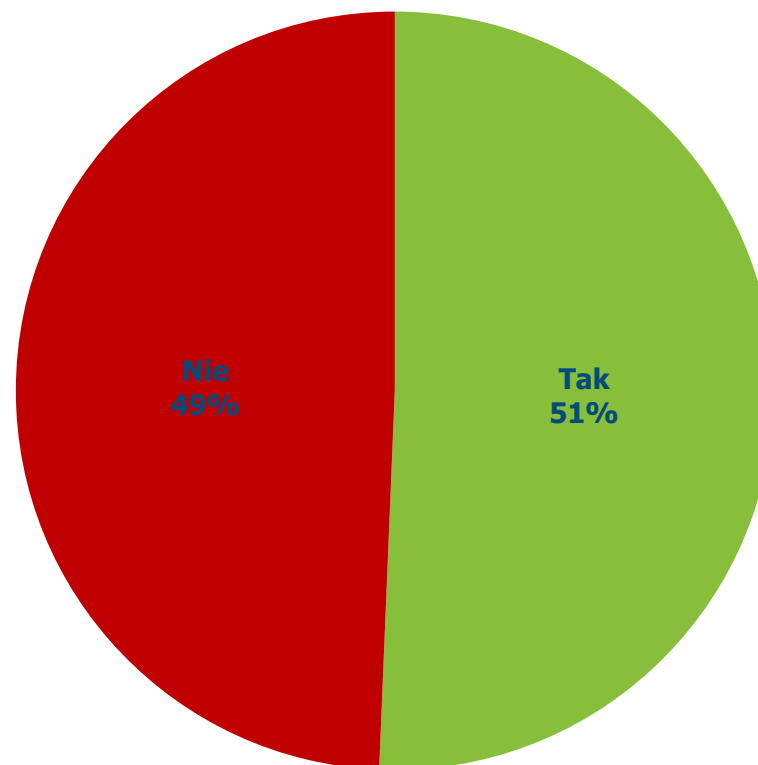
P8. Czy uważasz, że istnieje możliwość nagrywania i rozpowszechniania wideo-rozmów bez wiedzy uczestników?

Ok. 2/5 badanych nie ma świadomości tego, że rozmowy wideo mogą być nagrywane i rozpowszechniane bez wiedzy uczestników. Świadomość ta nieco poprawia się wraz ze stażem w internecie, a także jest nieco wyższa u starszych badanych (15 i 16-latków). Różnice te są istotne statystycznie.

Spotkania z osobami poznanymi przez internet

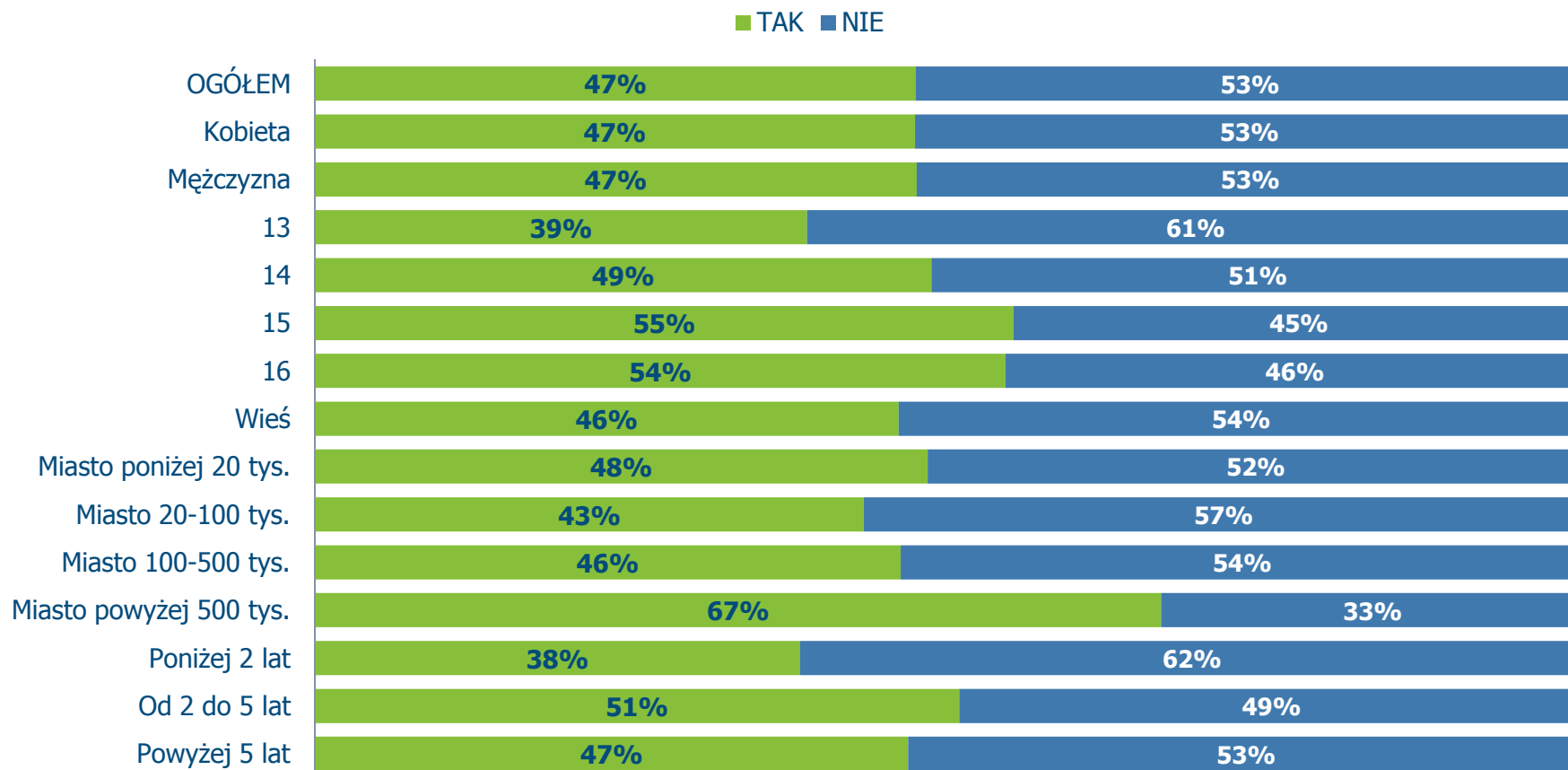
P19. Czy spotykałeś się kiedyś na żywo z osobą poznaną podczas wideo rozmowy?

Ok. połowa spośród badanych, którzy zadeklarowali, że zdarza im się rozmawiać z osobami, których nie znają przyznaje, że spotkała się z osobą poznaną podczas wideorozmowy. Ze względu na niską liczebność tej próbki, nie można wyciągnąć jednoznacznych wniosków odnośnie różnic między poszczególnymi grupami demograficznymi.

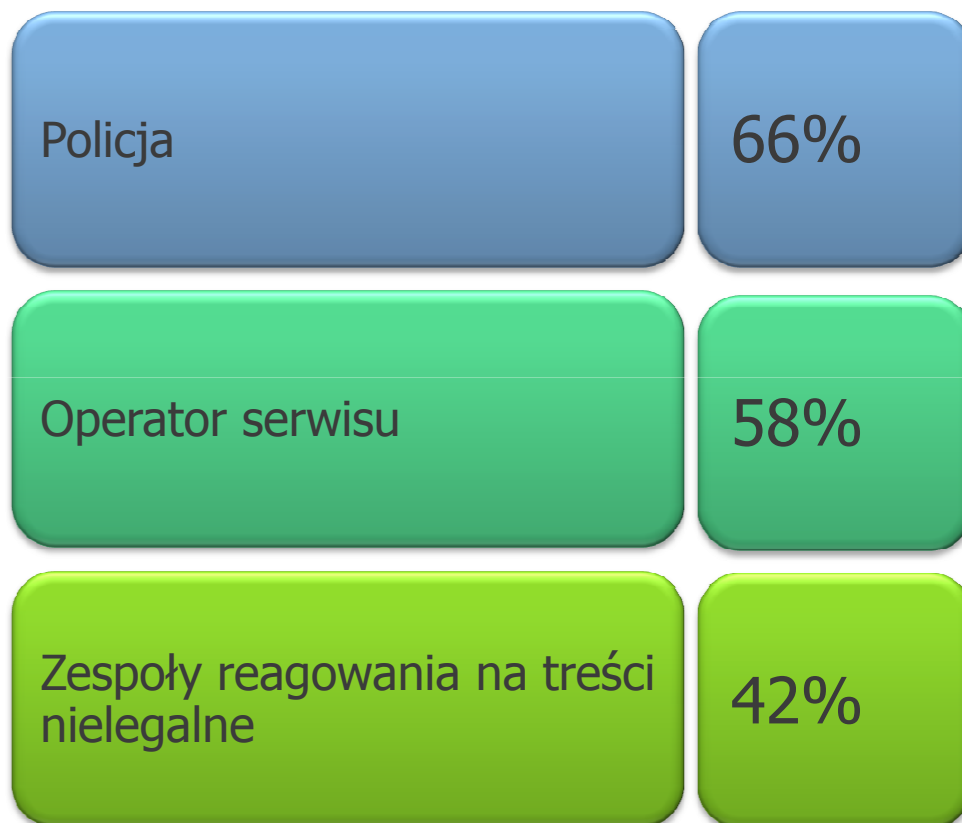
Zgłaszanie nielegalnych treści

P12. Czy wiesz do jakich instytucji można zgłaszać prezentowanie nielegalnych treści w Internecie?

Niespełna połowa badanych twierdzi, że wie dokąd zgłaszać nielegalne treści. Brak jest różnic płciowych, a także wyraźnej zależności pomiędzy stażem w internecie a taką wiedzą – osoby o najkrótszym stażu najrzadziej o tym wiedzą, natomiast później brak już wyraźnej zależności. W największych miastach odsetek ten rośnie, jednak może być to pochodna małej wielkości próbki (ze względu na niskie korzystanie z rozmów wideo), która wyniosła 34 osoby.

Znajomość instytucji

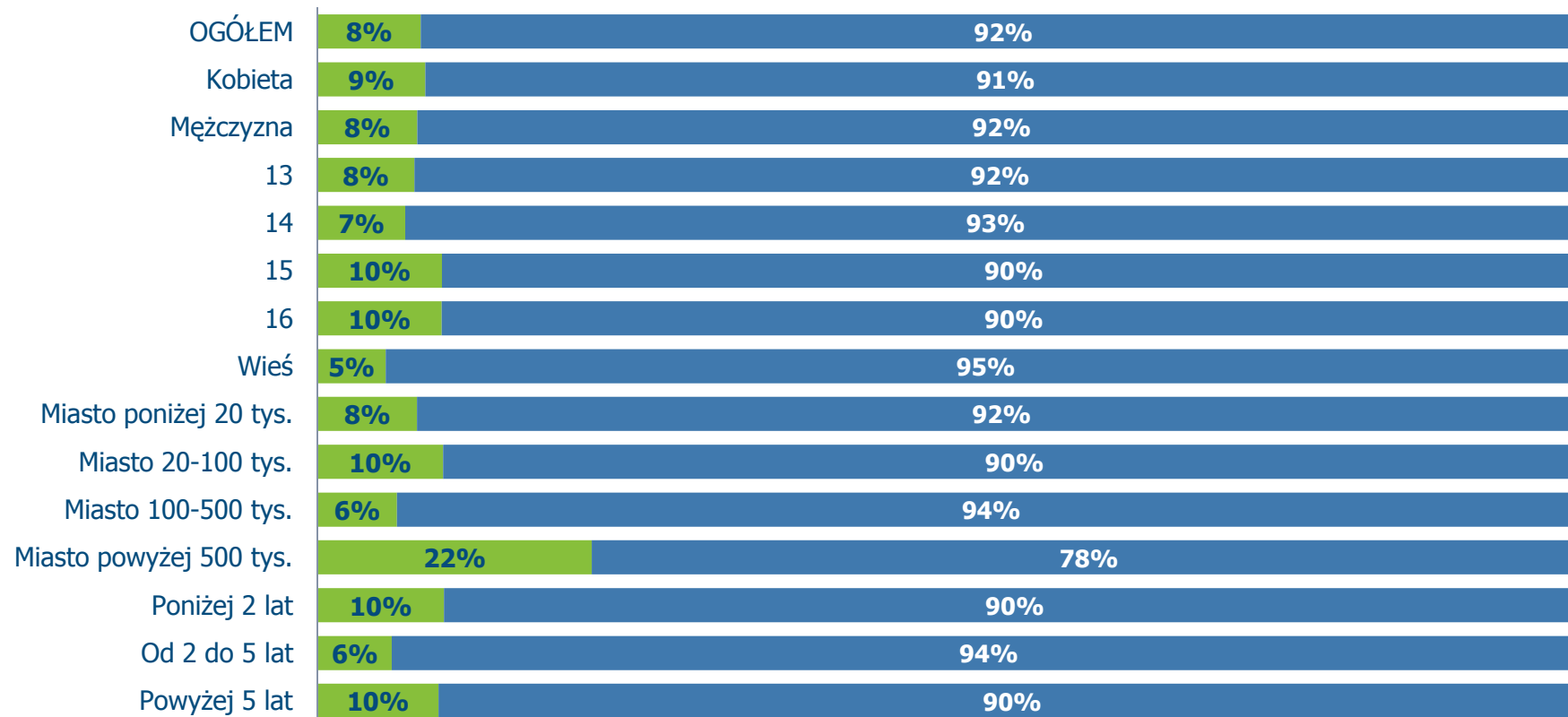
Badani najczęściej deklarują, że nielegalne treści można zgłaszać policji – blisko 2/3. Na kolejnym miejscu znalazł się operator serwisu, do którego treści zgłosiłoby blisko 3/5 badanych.

Zespoły reagowania zamykają stawkę z wynikiem 42%, natomiast należy zwrócić uwagę, że pytanie to było w formie zamkniętej (wiele odpowiedzi do wyboru), co mogło badanym sugerować zaznaczanie także tej odpowiedzi. Spontaniczna świadomość dotycząca zespołów reagowania może być w rzeczywistości dużo niższa.

Bezpośrednia styczność ze zjawiskiem wśród znajomych

P9. Czy znasz osobę, która rozbiera się, prezentuje zachowania seksualne na video-czacie?

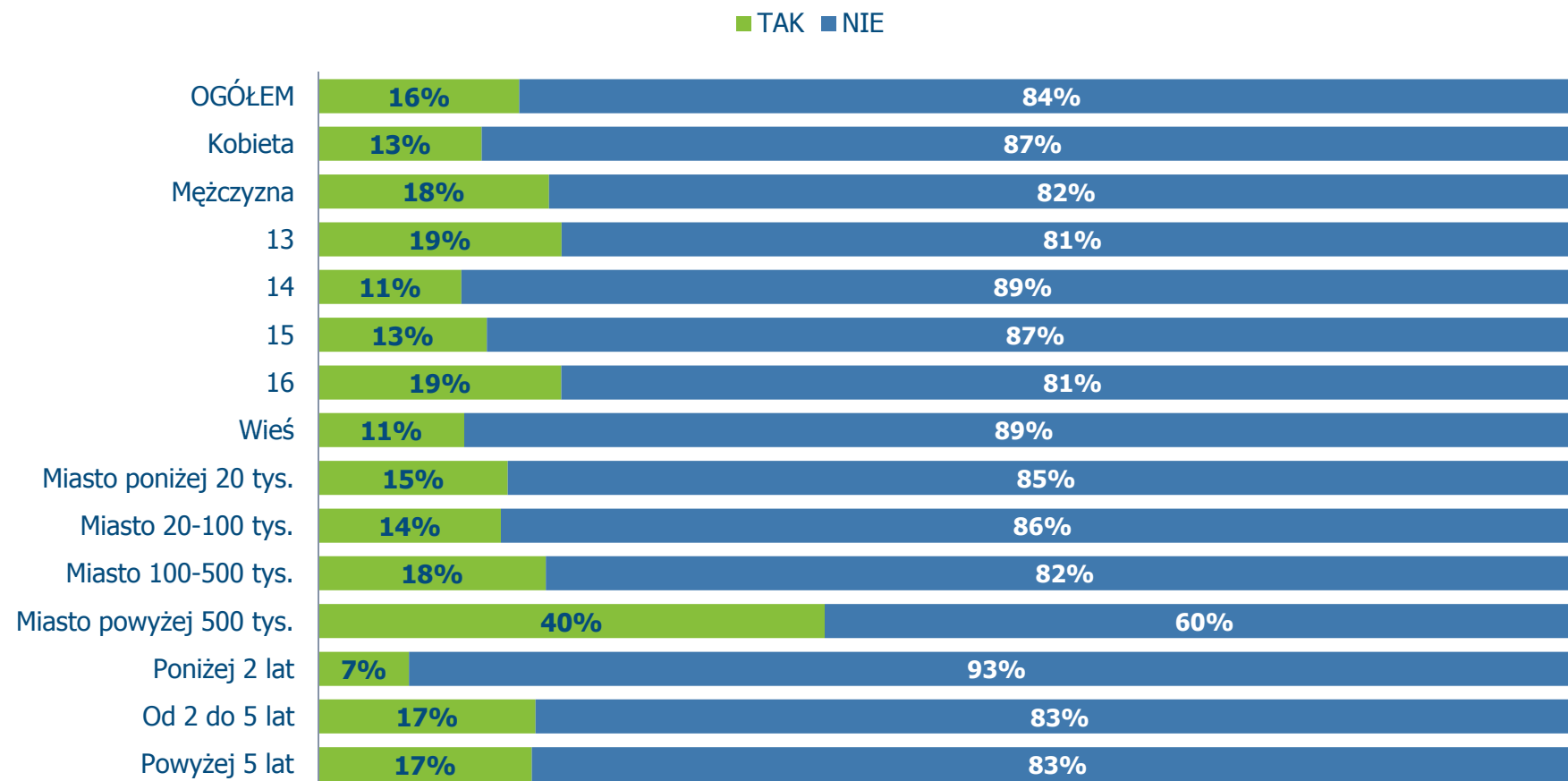
■ TAK ■ NIE

8% badanych twierdzi, że zna osobę uczestniczącą w prezentowaniu treści seksualnych. Nieco częściej są to starsi badani (15 i 16-latki), ale różnica ta jest nieistotna statystycznie. W największych miastach odsetek ten rośnie, jednak może być to pochodna małej wielkości próbki.

Styczność z treściami seksualnymi na wideoczatach

P10. Czy podczas rozmowy na video-czacie zetknąłeś się z treściami seksualnymi lub pornograficznymi?

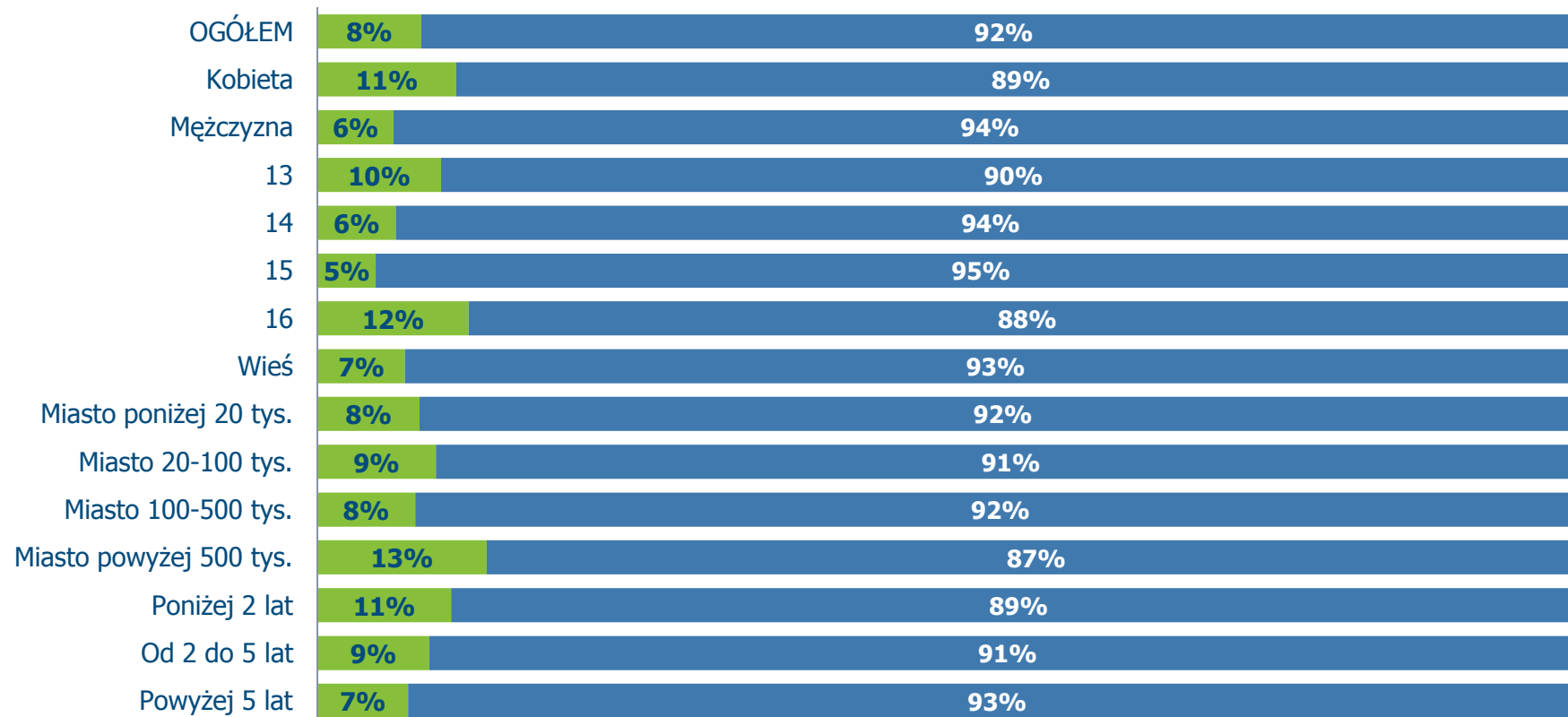

Blisko dwukrotnie więcej badanych zetknęło się z treściami seksualnymi na wideoczatach. Nieco częściej są to mężczyźni, a także osoby z najmłodszej i najstarszej grupy wiekowej (różnice nie są istotne statystycznie) W największych miastach odsetek ten rośnie, jednak może być to pochodna małej wielkości próbki (ze względu na niskie korzystanie z rozmów wideo), która wyniosła 34 osoby.

Styczność z treściami seksualnymi prezentowanymi przez niepełnoletnich

P11. Czy byłeś świadkiem transmisji internetowej osoby niepełnoletniej prezentującej treści seksualne?

■ TAK ■ NIE

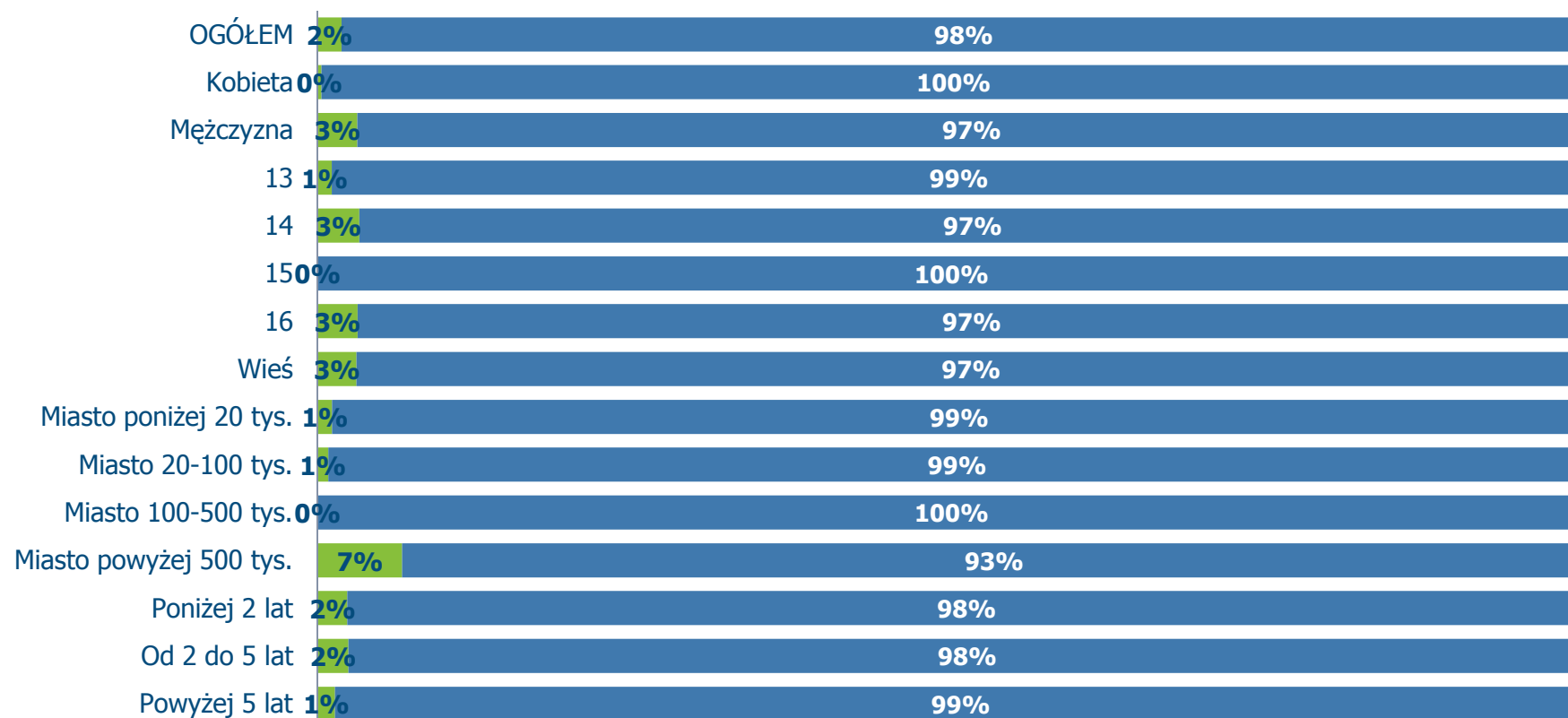

Niespełna 1/10 badanych zetknęła się bezpośrednio z takimi treściami na wideoczatach – nieco częściej były to kobiety (różnica istotna statystycznie). Co ciekawe, odsetek odpowiedzi twierdzących spada wraz ze stażem w internecie.

Namawianie innych do prezentowania zachowań seksualnych

P14. Czy namawiałeś innych do rozbierania się lub prezentowania zachowań seksualnych?

■ TAK ■ NIE

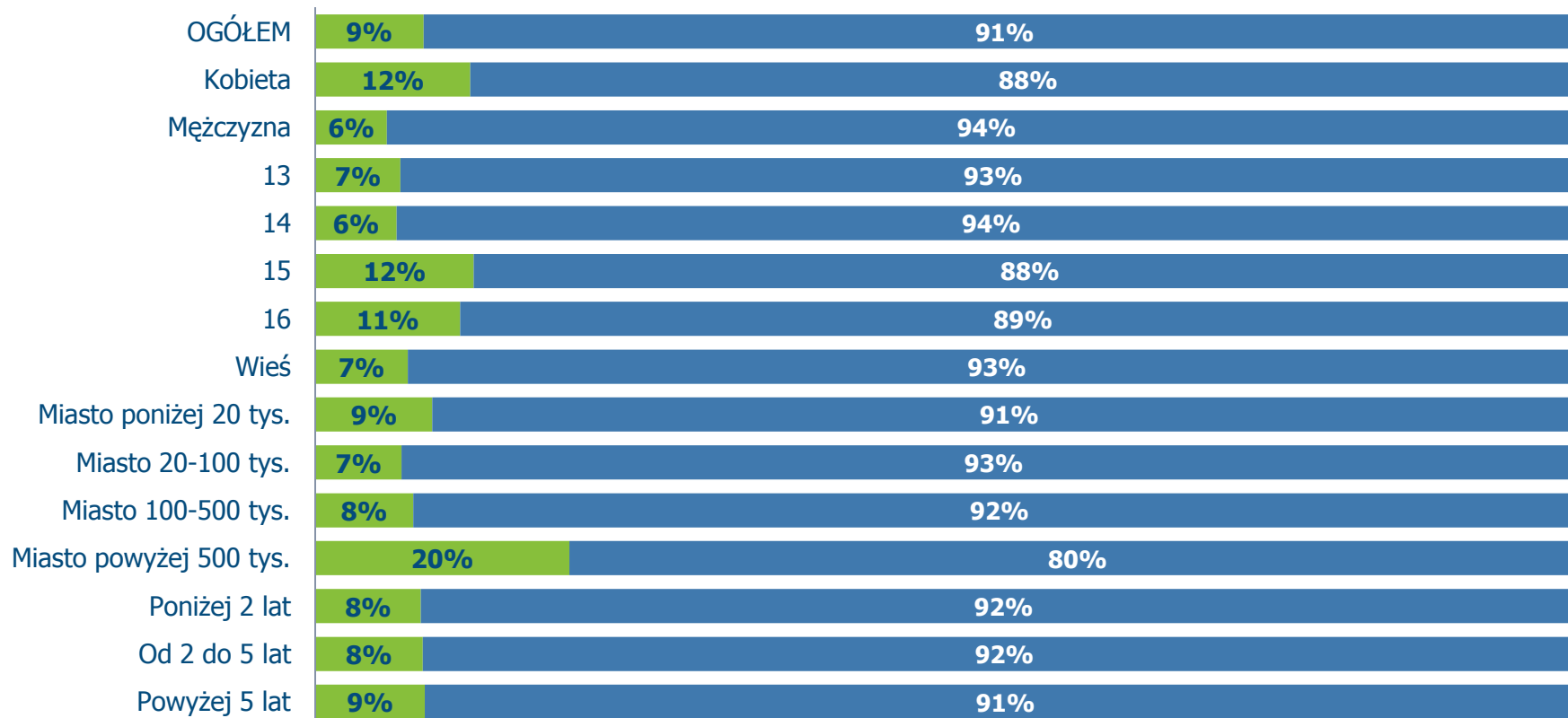

Kobiety praktycznie nie przyznają się do namawiania innych osób do prezentacji treści erotycznych, a wśród mężczyzn jest to również niski odsetek. Jednak z racji sposobu i tematyki badania wyniki te mogą nie oddawać prawdziwej skali zjawiska – badani mogli nie przyznawać się do wstydlivych zachowań. W największych miastach odsetek ten rośnie, jednak może być to pochodna małej wielkości próbki.

Bycie namawianym do zachowań seksualnych podczas rozmowy

P15. Czy byłeś namawiany przez innych uczestników wideo transmisji do rozbierania się lub prezentowania zachowań seksualnych?

■ TAK ■ NIE

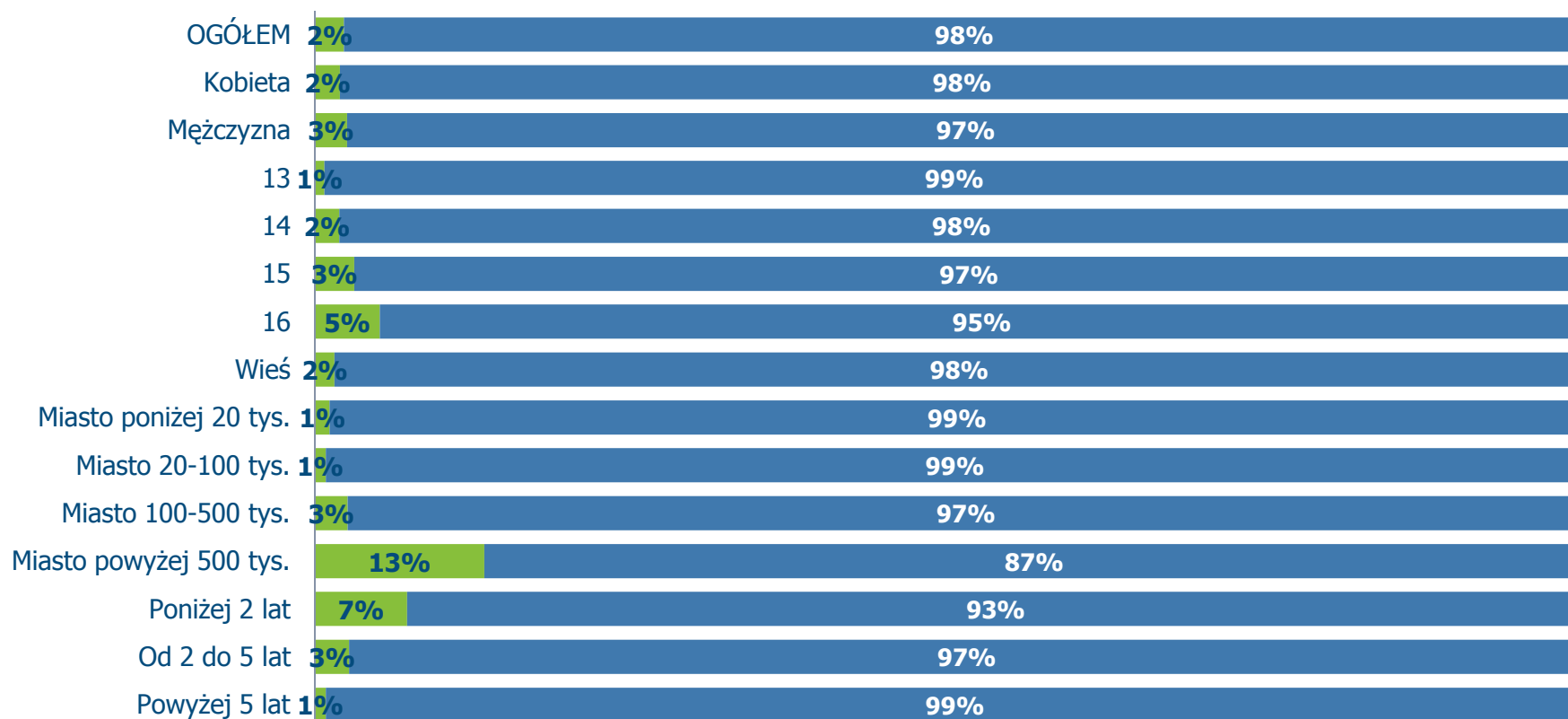

Blisko 1/10 nastolatków deklaruje, że był namawiany do prezentacji treści erotycznych. Częściej przyznają to kobiety, a także starsi badani (15- i 16-latkowie). Brak jest zależności tego zjawiska od stażu w internecie, co może świadczyć o tym, że każdy może się z nim zetknąć. W największych miastach odsetek ten rośnie, jednak może być to pochodna małej wielkości próbki.

Prezentowanie zachowań seksualnych

P16. Czy zdarzyło Ci się rozbierać się lub prezentować zachowania seksualne podczas wideorozmowy?

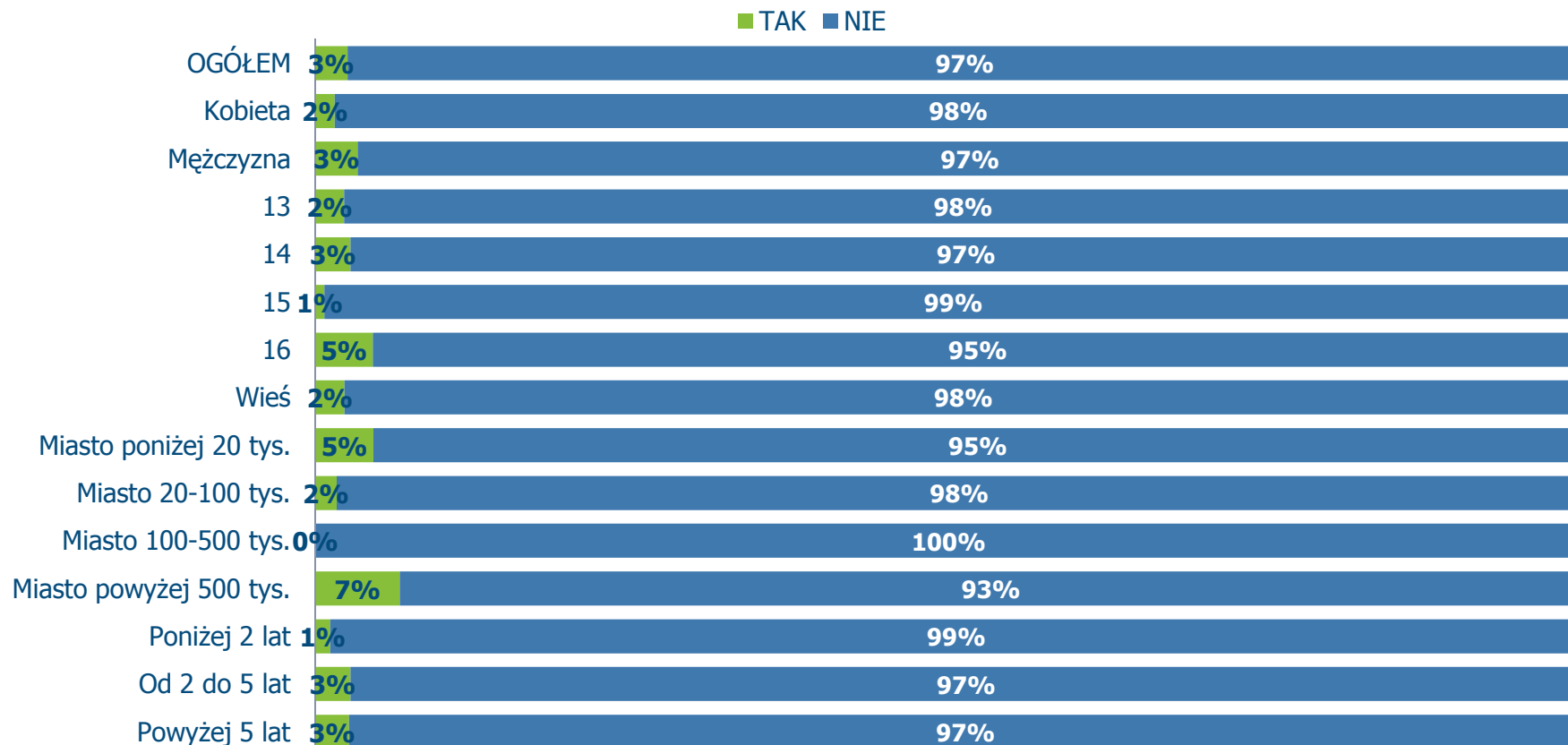
■ TAK ■ NIE

Do prezentowania zachowań seksualnych podczas wideorozmowy przyznaje się 2% badanych nastolatków. Częściej zdarza się to wśród 16-latków – do takich zachowań przyznaje się 5% z nich. Z racji sposobu badania należy jednak zachować ostrożność w ocenie rzeczywistej skali zjawiska – badani mogli nie przyznawać się do wstydlivych zachowań. W największych miastach odsetek ten rośnie, jednak może być to pochodna małej wielkości próbki.

Otrzymywanie wynagrodzenia

P17. Czy zdarzyło Ci się otrzymać wynagrodzenie za uczestnictwo w wideo rozmowie lub transmisji na żywo?

3% badanych deklaruje, że otrzymało wynagrodzenie za uczestnictwo w wideorozmowach. Należy jednak podkreślić, że pytanie nie dotyczyło tego, czy to wynagrodzenie wiązało się z treściami seksualnymi. W największych miastach odsetek ten rośnie, jednak może być to pochodna małej wielkości próbki. Badani najczęściej wskazywali wynagrodzenie w formie pieniężnej, natomiast ze względu na bardzo małą wielkość próby deklarującej otrzymywanie wynagrodzenia (13 osób), należy zachować ostrożność w generalizowaniu tych wyników.